

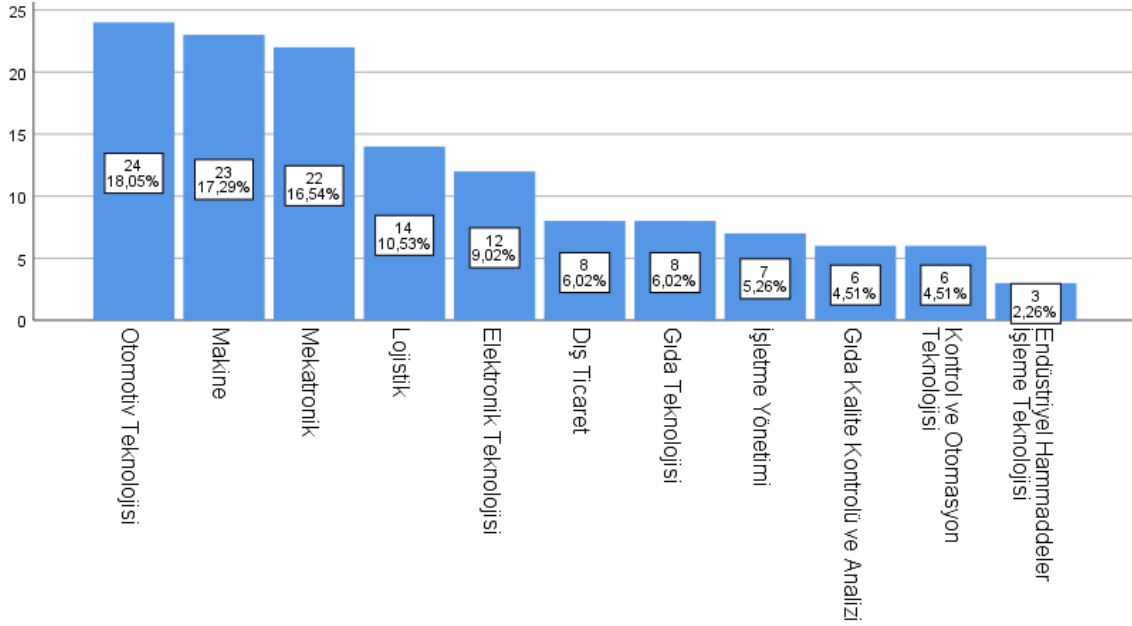
Başkent Üniversitesi

Kahramankazan Meslek Yüksekokulu

2023-2024 Akademik Yılı 3+1 İş Başında Eğitim Uygulaması Sonuç Raporu

2023-2024 Akademik Yılı Bahar döneminde gerçekleştirilen iş başında eğitim uygulamasına yönelik sonuçlara ilişkin bilgiler aşağıdaki tablo ve grafiklerde sunulmuştur.

Uygulamaya katılan 136 öğrencinin 133'ünden anket verileri elde edilmiştir. Ankete katılım oranı %98'dir. Ankete katılan öğrencilerin %23,3'ü kız (N=31), %76,7'si erkek (N=102) öğrencidir. Uygulamaya katılan öğrencilerin programlara göre dağılımı Grafik 1'de gösterilmiştir.

Grafik 1 Program Bazlı Öğrenci Sayıları

Uygulama 76 farklı iş yerinde gerçekleştirilmiştir. Bu firmalar içerisinde TUSAŞ, Man Türkiye A.Ş., Türk Traktör ve Kazan Soda gibi çok büyük miktarlarda eleman istihdam eden iş yerleri mevcuttur. Öğrencilerin 3+1 uygulamasını yaptığı firma listesi Ek'te sunulmuştur. Öğrencilerin %59,4'ü (N=79) uygulama yapmak istedikleri iş yerlerini kendileri önermiş, %40,6'sına (N=54) ise öğretim elemanları tarafından yer bulunmuştur.

Öğrencilere sunulan ücret bilgileri Tablo 1'de istihdam bilgileri de Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 1 Ücret Bilgileri

Ücret Alan Öğrenci Sayısı	Ücret Almayan Öğrenci Sayısı	Minimum Ödenen Ücret Miktarı	Maksimum Ödenen Ücret Miktarı	Ücret Ortalaması
107	26	3.400	17.002	6.192

Uygulamaya katılan öğrencilerin %80,5'ine (N=107) firmalar tarafından 3.400 TL ile 17.002 TL (aşgari ücret) aralığında değişen miktarlarda ücret ödemesi yapılmıştır. Ortalama olarak alınan ücret miktarı ise 6.192 TL'dir. Öğrencilerin %19,5'ine (N=26) firmalar tarafından ödeme yapılmamıştır. Ücret dışında öğrencilerin %62,4'üne (N=83); bayram ikramiyesi, hediye çeki, yiyecek içecek parası ve yol parası vb. yardımlar yapılmıştır.

Tablo 2 İstihdam Bilgileri

Uygulama Sonucu İş Teklifi Alan ve Teklifi Kabul Eden Öğrenci Sayısı	Uygulama Sonucu İş Teklifi Alan ve Teklifi Kabul Etmeyen Öğrenci Sayısı	İş Teklifi Almayan Öğrenci Sayısı
37	27	69

Uygulamaya katılan öğrencilerin %48,1'ine (N=64) firmalar tarafından iş teklifi yapılmıştır. Öğrencilerin %57,8'i (N=37) iş teklifini kabul ederken, %42,2'si (N=27) ise iş teklifini kabul etmemiştir. Öğrencilerin iş tekliflerini kabul etmeme nedenleri; %10,5'i (N=14) DGS sınavı, %6'sı (N=8) çalışmak istememeleri, %3,8'i (N=5) de iş yeri şartlarını beğenmemeleri olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin %51,9'una (N=69) ise iş teklifi yapılmamıştır. Firmaların iş teklifi yapmama nedenleri arasında en büyük neden personel ihtiyaçlarının olmaması olarak tespit edilmiştir.

3+1 uygulaması bahar yarıyılında 14 hafta süreyle uygulanmıştır. Uygulamaya katılan firmaların %95,4'ü (N=104) 14 haftalık sürenin öğrenciyi tanımak ve personel ihtiyacı olması durumunda iş teklifi yapabilmek için yeterli bir süre olarak değerlendirmiştir. 14 haftalık süreyi yeterli bulmayan firmalar, ortalama olarak 18 haftalık bir sürenin daha uygun olacağı yönünde görüş belirtmişlerdir.

3+1 uygulamasıyla ilgili öğrenci algılarını ölçebilmek için öğrencilere 17 adet soru yöneltilmiştir. Bu soruların 4 adedi üniversiteye kayıt öncesi faaliyetler, 1 adedi uygulama esnası öğretim elemanı desteği, 6 adedi uygulama esnası firma desteği ve 6 adedi de modele ilişkin öğrenci algılarını ölçmeye yöneliktir. Öğrencilerin yargılara 5'li Likert Ölçeği (1=Kesinlikle Katılmıyorum, 2=Katılmıyorum, 3=Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, 4=Katılıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum) kullanılarak cevap verilmesi istenmiştir.

Üniversite kayıt öncesi faaliyetlere yönelik algılara Tablo 3'te, uygulama esnası firma desteğine yönelik algılara Tablo 4'te ve modele ilişkin öğrenci algılarına da Tablo 5'te yer verilmiştir.

Tablo 3 Üniversite Kayıt Öncesi Faaliyetlere Yönelik Sonuçlar

İfade	Ortalama
Kahramankazan Meslek Yüksekokulu web sayfasında 3+1 eğitim modeliyle ilgili bilgileri inceledim	3,98
Kahramankazan Meslek Yüksekokulunda uygulanmakta olan 3+1 eğitim modeli okulu tercih etmemde belirleyici olmuştur	3,55
Kahramankazan Meslek Yüksekokulunda uygulanmakta olan 3+1 eğitim modelini çevremdeki insanlardan duydum ve etkilendim	2,97
Üniversite tanıtım günlerinde 3+1 eğitim modeli hakkında bilgilendirildim	3,68
Üniversite Kayıt Öncesi Faaliyetler	3,55

Uygulama öncesi faaliyetlere yönelik öğrenci algılarının ortalaması 3,55 olarak gerçekleşmiştir. En yüksek ortalama 3,98 ile "Kahramankazan Meslek Yüksekokulu web sayfasında 3+1 eğitim modeliyle ilgili bilgileri inceledim"; en düşük ortalama 2,97 ile "Kahramankazan Meslek Yüksekokulunda uygulanmakta olan 3+1 eğitim modelini çevremdeki insanlardan duydum ve etkilendim" ifadelerinde gerçekleşmiştir. Hesaplanan ortalamalara göre öğrenci adaylarının 3+1 modeli hakkında yeterli seviyede bilgilendirildikleri anlaşılmıştır. 3+1 modeli 6 yıldır uygulanmakta olduğu ve pandemi dönemi uygulama yapma imkânı olmadığı için modele yönelik bilinirliğin zaman içinde oluşacağı değerlendirilmektedir.

Uygulama esnası öğretim elemanlarının desteğiyle ilgili sorulan "İş yeri uygulaması süresince yaşadığım problemlere program koordinatörü olan ilgili öğretim elemanımız çözüm üretmiştir" sorunun ortalaması 3,94 olarak hesaplanmıştır. Bu bulguya dayanarak ilgili öğretim elemanlarının uygulama süresince gerekli desteği öğrencilerine sağladıkları söylenebilir.

Tablo 4 Uygulama Esnası Firma Desteği Sonuçları

İfade	Ortalama
İş yeri uygulaması süresince iş yerinden gerekli rehberliği, ilgiyi, desteği ve alakayı gördüm	4,07
İş yeri kendi personelinden beni ayırt etmemiştir	4,00
İş yeri kendi personeline sağlamış olduğu servis, yemek vb. gibi imkânları bana da sağlamıştır	4,30
İş yeri uygulaması dersi süresince iş yerinin sağlamış olduğu rehberlik, teknik yetkinlik ve uygulamalı eğitim hizmeti yeterlidir	3,88
İş yeri uygulaması yapmış olduğum işletmede organize edilen sosyal aktivitelere ve faaliyetlere dâhil edilmedim (ters kodlanmıştır)	3,78
İş yeri uygulaması yapmış olduğum işletmede diğer personeller ortak kullanım alanlarında (yemekhane, ofis, mutfak, servis gibi) objektif (tarafsız) olmuşlardır	4,03
Uygulama Esnası Firma Desteği	4,01

Uygulama esnası firma desteğine yönelik öğrenci algılarının ortalaması 4,01 olarak gerçekleşmiştir. En yüksek ortalama 4,30 ile “İş yeri kendi personeline sağlamış olduğu servis, yemek vb. imkanları bana da sağlamıştır” ifadesinde gözlemlenmiştir. Tespit edilen ortalamalar ışığında uygulama esnasında firmalarında öğrencilere gerekli desteği sağladıkları anlaşılmıştır. Uygulamanın 14 hafta süreli zaman kısıtı olmasına rağmen firmaların; öğrencilere sağladıkları destekler, ücretlerin zamanında ödenmesi ve en önemlisi kendi personelinden öğrencileri ayrı görmemelerinin örnek seviyede bir davranış olduğu değerlendirilmektedir.

Bu bulgulara dayanarak önümüzdeki dönemde, 3+1 modeli uygulamasıyla üniversite-sektör iş birliklerinin daha da anlam kazanacağı ve böylece nitelikli işgücünü hazırlamak ve istihdam etmenin daha bilimsel olarak teşekkül edeceği değerlendirilmektedir.

Tablo 5 Modele İlişkin Öğrenci Algı Sonuçları

İfade	Ortalama
İş yeri uygulaması dersi; okulda öğretilen teorik bilgilerin pratik uygulamalara aktarılabilmesi adına yararlı ve faydalı bir eğitim sistemidir	4,05
İş yeri uygulaması dersi vasıtası ile okulda öğrenilen teorik bilgileri iş hayatında uygulayabilme şansım olmuştur	3,91
İş yeri uygulaması dersi yerine okulda teorik derslerin devam etmesi görüşündeyim (ters kodlanmıştır)	3,39
İş yeri uygulaması dersini gereksiz bir faaliyet olarak görmekteyim (ters kodlanmıştır)	3,95
İş yeri uygulaması yaptığımız işletmeyi iş yeri uygulaması yapacak olan arkadaşıma tavsiye ederim	3,83
İş yeri uygulaması planlı ve düzenli çalışma, ekip ve takım çalışmasına dâhil olma gibi hususlarda etkili rol oynamıştır	4,11
Modele İlişkin Öğrenci Algıları	3,87

3+1 modeline yönelik öğrenci algılarının ortalaması 3,87 olarak gerçekleşmiştir. En yüksek ortalama 4,11 ile “İş yeri uygulaması planlı ve düzenli çalışma, ekip ve takım çalışmasına dahil olma gibi hususlarda etkin rol oynamıştır” ifadesinde gözlemlenmiştir. Modele ilişkin öğrenci algıları doğrultusunda model uygulamasının öğrenci beklentilerine cevap veren bir sistem olduğu ifade edilebilir. Özellikle öğrencilerin teorik bilgilerini iş hayatında uygulama şansı elde etmiş olmaları ve uygulama yaptıkları firmalardan iş teklifi almaları üniversite eğitimi sonrasındaki belirsizliklere ışık tutabilecek derecede önemli bir bulgu olarak değerlendirilmektedir.

Uygulama yapılan iş yerinde iş yerinden kaynaklı sosyal problem yaşanma durumuna yönelik sorulan açık uçlu soruya öğrenciler herhangi bir problem yaşamadıklarını beyan etmişlerdir.

İş yeri uygulamasıyla ilgili ilave olarak ifade etmek istedikleri hususlara yönelik olarak sorulan açık soruya öğrenciler; tecrübe kazandıkları çok faydalı bir uygulama olduğu, okulda öğrendikleri teorik bilgileri uygulamada kullanabildiklerini, disiplinli ve programlı çalışma esaslarına alıştıkları, iş hayatına hazırlık açısından ciddi katkılar edindiklerini ifade etmişlerdir.

3+1 uygulamasıyla ilgili firma algılarını ölçebilmek için firmalara 9 adet soru yöneltilmiştir. Firmaların yargılara 5’li Likert Ölçeği (1=Kesinlikle Katılmıyorum, 2=Katılmıyorum, 3=Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, 4=Katılıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum) kullanılarak cevap verilmesi istenmiştir. Firma algılarına yönelik sonuçlara Tablo 6’da yer verilmiştir.

Tablo 6 Firma Algıları Sonuçları

İfade	Ortalama
İş yeri uygulaması dersi süresince iş yerimize gelen öğrenciler işletmede verimli ve işletmeye katkı sağlayacak şekilde çalışmışlardır	4,47
İş yeri uygulaması dersi; okulda öğretilen teorik bilgilerin pratik uygulamalara aktarılabilmesi adına yararlı ve faydalı bir eğitim sistemi modelidir	4,42
İş yeri uygulaması dersi vasıtası ile iş yerimize yönlendirilen öğrenciler okulda öğrendikleri teorik bilgileri iş hayatında uygulayabilme şansları olmuştur	4,29
İş yeri uygulaması dersi yerine okulda teorik derslerin devam etmesi görüşündeyim (ters kodlanmıştır)	3,24
İş yeri uygulaması dersini gereksiz ve verimsiz bir faaliyet olarak görmekteyim (ters kodlanmıştır)	4,05
İş yeri uygulaması dersi süresince iş yerimizin sağlamış olduğu rehberlik, teknik ve uygulamalı eğitim hizmetinin yeterli olduğunu düşünüyorum	4,38
İş yeri uygulaması dersi süresince üniversitedeki koordinatör öğretim elemanının sağlamış olduğu rehberlik ve iletişim hizmeti yeterlidir	4,05
İş yeri uygulaması dersi Üniversite-Sanayi ve İş Dünyası ortaklığı adına faydalı bir eğitim sistemidir	4,49
İş yeri uygulaması dersi kapsamında gelecek dönemlerde de üniversitenize destek ve katkı vermek isteriz	4,08
Firma Algıları	4,16

3+1 modeline yönelik firma algılarının ortalaması 4,16 olarak gerçekleşmiştir. En yüksek ortalama 4,49 ile “İş yeri uygulaması dersi Üniversite-Sanayi ve İş Dünyası ortaklığı adına güzel bir eğitim sistemidir” ifadesinde gözlemlenmiştir.

Bu sonuçlarla birlikte, 4,47 ortalama ile gerçekleşen “İş yeri uygulaması süresince iş yerimize gelen öğrenciler işletmede verimli şekilde ve işletmeye katkı sağlayarak çalışmışlardır”; 4,42 ortalama gerçekleşen “İş yeri uygulaması dersi; okulda öğretilen teorik bilgilerin pratik uygulamalara aktarılabilmesi adına yararlı ve faydalı bir eğitim sistem modelidir”; 4,29 ortalama ile gerçekleşen “İş yeri uygulaması dersi vasıtası ile iş yerimize yönlendirilen öğrenciler okulda öğrendikleri teorik bilgileri iş hayatında uygulayabilme şansları olmuştur” ve 4,05 ortalama ile gerçekleşen “İş yeri uygulaması dersini gereksiz ve verimsiz bir faaliyet olarak görmekteyim (ters kodlanmıştır)” yargılarının da çok önemli sonuçlar olduğu düşünülmektedir.

Firma algılarına yönelik ortalamaların oldukça yüksek olarak tespit edilmiş olması nedeniyle 3+1 model uygulamasının sektör tarafından da desteklenen bir uygulama olduğu değerlendirilmektedir. Dolayısıyla firmaların gelecek dönemde de uygulamaya destek verecekleri yönünde bir öngöründe bulunulabilir. Firmalara yöneltilen son sorunun gerçekleşen 4,08 ortalaması da öne sürülen öngörüye dayanak olarak belirtilebilir.

İş yeri uygulaması için firmaya gelen öğrencilerden kaynaklı sosyal problemlerle (işe uzak durma, iş yerinin düzenini bozucu tavırlar sergileme, öğrenmekten kaçınma, uyumsuzluk, performans düşüklüğü vb.) ilgili sorulan açık uçlu soruya bütün firmalar sorun yaşanmadığını belirtmişlerdir.

İş yeri uygulaması dersi konusunda ilave olarak belirtilmek istenen olumlu/olumsuz düşüncelere yönelik açık uçlu soruya; uygulamanın hem firma hem de öğrenci için çok faydalı bir uygulama olduğu, teorik bilginin pratiğe aktarılması için mükemmel bir fırsat olduğu ile öğrencilerin iş hayatına daha iyi hazırlanabilecekleri, öğrenciyi yakından tanıma imkanlarının olmasının büyük bir avantaj olduğu, uygulamadan memnun olduklarını, uygulama süresinin arttırılabileceğini ifade etmişlerdir.

Ek: Firma Listesi (3 sayfa)

3+1 İş Başında Eğitim Uygulaması Yapılan Firma Listesi*

Firma Adı	Uygulamaya Giden Öğrenci Sayısı
MAN Türkiye A.Ş.	16
TAI TUSAŞ - Türk Havacılık ve Uzay Sanayii	15
Türk Traktör ve Ziraat Makinaları A.Ş.	12
Aygersan	6
FAF Vana Sanayi	4
Grand Mercure Otel	4
Ak Otomotiv Tas. Tur. Gid. İns. İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.	2
Cumhurbaşkanlığı	2
Doğruer Grup Gümrük Müşavirliği	2
İnfinia	2
Karel Elektronik	2
Kazan Soda Elektrik Üretim A.Ş.	2
Metro Gross Market	2
Tavuk Dünyası Gıda San. ve Tic. A.Ş.	2
Türk Standartları Enstitüsü	2
ABC Grup otomobil	1
Ahşapsan Ambalaj Palet Orman Ürünleri ve Geri Kazanım San. Tic. Ltd. Şti.	1
Alfarock Delici	1
Alp Özler Lojistik A. Ş.	1
Alyıldız	1
Arkas Otomotiv Servis ve Ticaret	1
Artı Servis	1
Astor Enerji	1
Atatürk Orman Çiftliği	1
Ayhan Güngör Motorlu Araçlar	1
Aymer Makine San. Ltd. Şti.	1
Ay-Tur Turizm San. ve Tic. A.Ş. Turunc Resort Otel	1
Barko Elektronik	1
Baykoçlar Petrol İnş. Taah. Oto.	1
BBS Otomotiv	1
Belekler Dayanıklı Tüketim Mal. İnş. Ltd. Şti.	1
Dak Oto Klinik Tamir Bakım	1

Firma Adı	Uygulamaya Giden Öğrenci Sayısı
Detay Ford	1
Digikon Otomasyon	1
Durmaksan Makine	1
Ekol Lojistik A. Ş.	1
Ersan Galvaniz	1
Euro Power	1
Eyüp Belediyesi Yemekhanesi	1
Ezer Brothers Dizayn	1
Fıratko Makine İmalat Mühendislik Ltd. Şti.	1
FNSS	1
Gürbüzöğlü Elektrik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	1
Harput 33 Yemek San. ve Tic. Ltd. Şti	1
Havelsan Teknoloji Radar	1
İveo Elektronik Savunma	1
Katermak Makine	1
KFB Grup Hazır Proje (Gaziantep)	1
Koluman Motorlu Araçlar Tic. ve San. A. Ş.	1
Korgrup Demirçelik İnş. ve Orm. Ürünleri Ltd. Şti.	1
Lazersan Elektronik	1
M8 Spektral Savunma Sanayi A. Ş.	1
MAK Savunma	1
Mengerler Tic. Türk. A. Ş.	1
Mersin Yayla Bakliyat	1
Metin Işık Oto Tamir	1
Mg Mutlu Garaj Motorlu Araçlar	1
MİM Mühendislik İnşaat Çelik End. San. Tic. A. Ş.	1
MMT Mühendislik Mümessillik Tic. Ltd. Şti.	1
Mutlu Garaj	1
Nurol Makine ve Sanayi A. Ş.	1
Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri	1
Palmix Yapı Kimyasalları A. Ş.	1
Seyir Savunma A. Ş.	1
SGK Eskişehir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü	1

Firma Adı	Uygulamaya Giden Öğrenci Sayısı
TEI TUSAŞ Motor Sanayii A. Ş.	1
Teknosys Yazılım Elektronik	1
TMI Teknolojik	1
Tramecon Asansör	1
Turnak Gümrük Müşavirliği Ltd. Şti.	1
Ulaş Gümrük Müşavirliği Ltd. Şti.	1
Unmaş Unlu Mamüller San. ve Tic. A.Ş. (UNO)	1
Yağız Makine	1
Yıldırım BMW Servisi	1
Yiğit Akü	1
Zyrone Dynamics	1
TOPLAM	136

* Liste uygulamaya giden öğrenci sayısına göre sıralanmıştır.